

IN MEMORIAM

Pavo Vojvoda (1953-1997)

Dorica Nemeth Erlich

Dora Kušan

Arheološki muzej

Zagreb

Dana 7. listopada 1997. godine, u 44. godini života, zauvijek nas je napustio naš kolega, suradnik i prijatelj Pavo Vojvoda. Pavo Vojvoda rođen je u Dubrovniku, 18. ožujka 1953. godine. Arheologiju i povijest studirao je u Zagrebu, a diplomirao 1982. godine na Filozofskom fakultetu u Ljubljani. Od 1984. bio je kustos u Muzeju Turopolja, Velika Gorica, sve do travnja 1997., kada prelazi na novo radno mjesto savjetnika u Uredu za informiranje Vlade Republike Hrvatske.

Značajan je njegov sveobuhvatni rad kao voditelja arheološke i kulturno-povijesne zbirke u Muzeju Turopolja.

Pavo je bio jedan od onih arheologa koji se u potpunosti posvećuju struci, a to se osjećalo i u cijelokupnome njegovom radu u muzejskoj djelatnosti.

Intenzivno je radio na prikupljanju, zaštiti i obradi muzejske grade, na zaštiti arheološke baštine, aktivno je sudjelovao u izložbenoj djelatnosti Muzeja Turopolja i u realizaciji stalnog postava, brinuo se o informiranju javnosti pružajući informacije o arheologiji i muzejskoj djelatnosti putem medija, stručnih vodstava, a održao je i niz predavanja. Posebno proučavao arheološku topografiju, te arhivsku građu i dokumentaciju, a izuzetno se zanimalo za problematiku religije i simbolike. Njegov pristup bio je uvijek temeljit i studiozan, i kada je radio na obradi fundusa uvodeći kompjutorsku obradu materijala, i kada se bavio izložbenom djelatnošću, povijesnim istraživanjima, arheološkim iskapanjima i rekognosciranjima te objavom rezultata istraživanja.

Baveći se sustavnim rekognosciranjima Turopolja i Posavine, te arheološkim istraživanjima u Starom Čiću i Ščitarjevu, znatno je pridonio poznавanju pretpovijesnog, antičkog i srednjovjekovnog razdoblja ovog područja. Najveći dio svog rada posvetio je istraživanjima lokaliteta u Ščitarjevu, gdje je vodio istraživanja Muzeja Turopolja, kojima su osim antičkog ustanovljeni i pretpovijesni tragovi života te srednjovjekovno groblje. Od 1984. godine sudjelovao je, a kasnije bio i jedan od voditelja istraživanja Arheološkog muzeja u Zagrebu, u Ščitarjevu, a velik je i njegov doprinos u uređenju arheološkog parka "Andautonija".

Njegov životni stav poštovanja i ozbiljnosti uvijek je bio prisutan i u pristupu prema radu, a naročito je dolazio do izražaja u izložbenoj djelatnosti, gdje je inzistirao na poštivanju svakog predmeta, nikad ne zanemarujući povjesnu istinu. Prilikom sudjelovanja u realizaciji više desetaka arheoloških i kulturno-povijesnih izložaba Muzeja Turopolja u Velikoj Gorici, a naročito u velikim izložbama, gdje je bio jedan od autora "Stoljeća

Pavo Vojvoda, snimljeno 1986.

Andautonije u Ščitarjevu" i "Zagreb prije Zagreba", bila je zapažena njegova stručnost, etičnost i osjećaj za estetiku. Objavljivao je rezultate arheoloških istraživanja, a također je autor više tekstova u katalozima izložba, te tekstova u katalogu stalnog postava Muzeja Turopolja. Rezultati Pavinog dugogodišnjeg rada u Muzeju Turopolja najbolje su vidljivi kroz novi stalni postav, za koji je on

pripremio, kataloški obradio građu te stručno osmislio stalni postav arheološke i kulturno povijesne zbirke.

Kao što je predano radio u struci, tako je i s istim osjećajem odgovornosti i ljubavi pune tri godine sudjelovao u Domovinskom ratu.

Zbog niza okolnosti, na našu veliku žalost, Pavo je 1997., godine napustio arheologiju, te je radio kao savjetnik u Vladi Republike Hrvatske, ali i usprkos tome i dalje su njegovi interesi i planovi bili vezani uz arheologiju. Pripremao je objavu rezultata svojih prošlogodišnjih, a na žalost i posljednjih istraživanja u Šćitarjevu, rimskoj Andautoniji. Nadali smo se da će Pavo samo privremeno napustio struku, te da će mu se uskoro pružiti prilika za aktivni nastavak njegove arheološke djelatnosti.

Nikad nećemo zaboraviti njegovu pažnju i razumijevanje, koji su uvijek bili prisutni tijekom naše dugogodišnje suradnje, a niti veselje koje mu je pružao terenski rad i nove spoznaje. Uvijek ćemo se sjećati njegovih šala, duhovitih primjedaba i zaraznog smijeha u trenucima opuštanja, ali i izuzetne ozbiljnosti, staloženosti i pedantnosti kada se radilo o poslu. Sjećat ćemo ga se kao čovjeka iz kojeg je zracila izuzetna dobrota i poštjenje, koji je svojom marljivošću i predanosti poslu bio uzor suradnicima i kolegama.

Pavo je svojim životom i radom nemetljivo obogaćivao svijet u kojem je živio, a njegov odlazak trajan je gubitak za struku i za sve koji su ga poznavali.

STRUČNI RADOVI ZA ZVANJE KUSTOSA – 1997.

Snježana Radovanlija Mileusnić

Muzejski dokumentacijski centar

Zagreb

bibliografijom i kratkim sažetkom uza svaku jedinicu, opisano je 28 stručnih rada kandidata za polaganje ispita za zvanje kustosa u 1997. godini. Naslovi su navedeni abecednim slijedom njihovih autora.

Abramović, Zoran (1997). Okvir za srednjovjekovnu povijest bjelovarskog i bilogorskog kraja. (Gradski muzej Bjelovar)

Autor donosi kratki koncept za izložbu Gradskog muzeja Bjelovar o srednjovjekovnoj povijesti bjelovarskog i bilogorskog kraja. Rad sadržava tekst o povijesti Slavonije i Bilogore u razdoblju razvijenog i kasnog srednjog vijeka kao tematski okvir izložbe te kratki nacrt izložbe. (6 str.)

Bolšec Ferri, Narcisa (1997). Uljanice iz Katora koje čuva Gradski muzej u Umagu. (Gradski muzej Umag)

Analiza devet lucerni (uljanice) koje se čuvaju u Gradskom muzeju u Umagu. Sakupljene su iz mora – arheološkog lokaliteta oko Rta Kataro. Uljanice su podijeljene prema Loeschckeovoj tipologiji na: svjetiljke uglati nosa s volutama (2), svjetiljke kratka zaobljena nosa (2), firma svjetiljke (3) i kruskolike svjetiljke (2). Uljanice su kataloški popisane i opisane (materijal, dimenzije, datacija, stanje, ukrasi) i popraćene fotografijom u boji. (14 str., bibliografske bilješke ispod teksta, literatura, 10 tabli s fotografijama u bojama.)

Bosnar Salihagić, Željka (1997). Uloga Vinka Beka – osnivača i prvoga kustosa Sljepačkog muzeja u počecima defektologije i muzeologije u Hrvatskoj. (Tiflološki muzej, Zagreb)

Rad opisuje djelatnost Vinka Beka, osnivača i prvoga kustosa Tiflološkog muzeja u Zagrebu, prvo osnovanog kao Hrvatski sljepački muzej (1891.). Bek je dao svoj doprinos i cjelokupnom defektološkom području – njegovo ime se vezuje uz prvu defektološku literaturu, pojavu prvih hrvatskih časopisa za tifloška i defektološka pitanja, osnivanje odgojno-obrazovnog zavoda za slijepu djecu. Autorica je istaknula i doprinios Izidora Kršnjavog hrvatskoj defektologiji i ideji osnivanja sveobuhvatnog muzeja humanitarne pedagogije. (12 str., izvori i literatura.)